

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

"פרשת וירא" (גליון 4 שנת תשע"ב, טו' חשוון תשע"ב, 12/11/2011)

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "וירא" - "היפלא מ-ה' דבר"?

המלאכים - שלוחי ה' המחופשים כעוברי דרכים מגיעים לאוהלם של אברהם ושרה העריריים (חסרי ילדים) ובפיהם בשורה: תוך שנה "וְהָיָה בְּךָ לְשָׂרָה אִשָּׁתְּךָ" (בראשית יח, י). שרה מקבלת את הבשורה המרגשת בפקפוק: "וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר, אַחֲרַי בְּלִי הֲיִתֶּה לִי עֲדָנָה...!!"!! היתכן שגופי הזקן והבלה יהרה, ילד ויניק תינוק?!

גם אברהם תמה בליבו כיצד יתכן הדבר: " ...וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ, הֲלִבְנֵי מֵאָה שָׁנָה יוֹלְדִים וְאִם שָׂרָה הִבְתַּ תְּשָׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד" (שם, יז, יז).

יתכן אף יתכן עונה הקב"ה בכבודו ובעצמו לאברהם: **"היפלא מ-ה' דבר, למועד אשוב אליך כעת חנה (בעוד שנה) ולשך בן"** (שם יד).

בשולי הדברים נעיר כי, המלאכים נושאי הבשורה והברכה נראו כאנשים - עוברי דרכים ולא כמלאכים ולכן פקפקה שרה בלבה, היתכן...

וההמשך, ידוע: **"ו-ה' פקד את שרה כאשר אמר... ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו, למועד אשר דבר אתו אלהים"** (שם כא א-ב).

וממילא צפה ועולה השאלה: הרי הקב"ה הינו **כל יכול ולא יפלא ממנו דבר**. אם כך הדבר, מדוע העולם מתנהל כל כך 'קשה'!?

מדוע יש בעולם עוני ורעב, מחלות, צרות ואסונות?! **היפלא מה' דבר**, לתת לנו עולם שהוא גן עדן, כאן ועכשיו?!

ועוד, אם ריבוננו של עולם, כל כך אוהב את אברהם - **"אברהם אהבי"** (ישעיהו מא, ח), אם כן, מדוע נאלצו אברהם ושרה להיות עריריים במשך עשרות כה רבות של שנים? והרי: **"ברצות אלוקים אפילו מטאטא יורה"**?! (כדברי איציק מאנגר בשירו "אברהם ושרה, תרגום מאידיש: בנימין טנא).

אבריימל, מתי יהיה לנו בן? הן אנו זוג בא בימים

כל אישה בגילי הרתה לפחות שמונה עשרה פעמים (שואלת שרה אמנו...)

אברהם (אבינו) מחייך ושוקק, מוצץ מקטרתו בכל פה

בטחון, זוגתי, ברצות אלוקים, אפילו מטאטא יורה...

שאלה זו מקבלת משנה תוקף, לאור עקרותן של רבקה ורחל. זוכרים אנו את תפילתו של יצחק אבינו: **"וַיַּעֲתֶר (ויתפלל) יִצְחָק לֵה' לֵנֶכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא..."** (שם כה, כא). ואת כאבה ותביעתה של רחל: **"... הִבֵּה לִי בָנִים וְאִם אֵין מִתָּה אֶנְכִּי"** (שם ל, א).

"אדם לעמל יולד", אומר איוב (ה, ז). משפט קצר זה, פותח לנו פתח להבנה יסודית בתפיסת העולם היהודית, כדברי שירו של יורם טהרלב **"להפוך ענבים לייין"**:

...אנחנו נולדנו לחיות ולמות

לבנות ולברוא עולם,

להפוך ענבים לייין

ונשיקות לבני אדם...

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

אנחנו נולדנו בעולם הזה - עולם העשייה, כדי לבנות, לעשות וליצור ולהעמיד את הדורות הבאים הלאה. אולם, חז"ל ממקדים את דבריו של איוב לא בעמל הגשמי - מעשי, אלא בעבודת הנפש של האדם - עבודה על כוחותיו ומידותיו. עבודה של גיוס כוחות הנפש והאנרגיות לצורך ההתמודדות עם נסיונות ואתגרים.

וראיה לדבר, שאפילו אדם וחווה שזכו לגור בגן העדן האמיתי, לא ליקקו שם דבש.. מיד עם יצירתם, הם לא זכו לחופשת פרדייז/גואה/פוקט/אילת/גן עדן/ אינסופית ב'ראש נקי' ו'זרוק', אלא מייד נצטוו במצוות 'עשה' ו'לא תעשה' של **עבודה רוחנית**: "מכל עץ הגן אכל תאכל, וּמֵעַץ הַדֶּעַת טוֹב נָרַע לֹא תֹאכַל..." (בראשית ב, טז-יז).

מתברר שהרצון הטבעי של חלק מבני המין האנושי: **"לא לעבוד לעולם, לא לשרת שום אדם"**, הוא פשוט: **"אשליות"**, כדברי דוד חלפון בשירו "אשליות". ומדוע? כי: **"אָדָם לְעֵמֶל יוֹלָד"**.

העולה מדברינו, שהקב"ה אכן יכול לעשות הכל, אך **במקום לחלק מתנות, הוא מחלק נסיונות**. לכן האמהות היו עקרות ולכן הקב"ה תובע מאברהם את הנסיון של העקדה ועוד ועוד...

ואכן, כל מי שעבר נסיון ועמד בו, יוצא יותר חזק, מחוזק. בוגר, בעל נסיון חיים ובעל כוחות פנימיים ויכולת עמידה והתמודדות.

כל נסיון הנו איום על שלוות חייו, אולם יש בו גם הזדמנות. הזדמנות לשיפור ולהצלחה. הזדמנות לעבודת הרוח, לתפילה, לחיזוק הקשר האישי עם ריבונו של עולם והביטחון בו ("ביטחון זוגתי"...), ולחיזוק כוחותינו הרוחניים.

למי שעומד בנסיון - זו אכן הצלחה.

מעשה בבחור שהגיע לרבי מלובביץ' ובפיו בעיה. הוא רוצה להתחתן עם אהובתו הגויה, אבל הוא מתלבט כי אני מקנא בך, ענה הרבי. אתה מקנא?! התפלא השואל. הרי אני קרוע בתוך עצמי ואינני מוצא מנוח לנפשי!:

אני מקנא בך, כי ה' נתן לך סולם. הנסיון הזה הוא הזדמנות לעבוד על עצמך, להצליח, לעלות ולהתעלות... ומאידך, אפשר להשתמש באותו סולם לא כדי לעלות, אלא כדי לרדת...

על כך אנו מתפללים מידי בוקר: ריבונו של עולם, "אל תביאנו לא לידי נסיון ולא לידי בזיון..." (כשלוף). אולם, אם כן נגיע לידי נסיון, הלוואי שנצליח לעמוד בו...

כל מי ששירת בצבא יודע, שהדרך היחידה להפוך נער טירון לחייל בוגר ומיומן, הינה רק ע"י אימונים ותרגילים מפרכים. אימונים המחשלים לא רק את גופו של הטיירון, אלא גם את רוחו ונפשו. אימונים המקנים לו דבקות במטרה, סבלנות וחברות, בטחון עצמי ואחריות ובעיקר, בגרות... ללמדך, שדרך הנסיונות (התרגול והאימון), היא היא הדרך היחידה לגדול, להשתפר ולהצליח.

גם העולם המודרני ה"ניו אייג'י" מכיר בכך. ויעידו על כך מגוון סדנאות הקואוצ'ינג - האימון האישי, הצצות מכל פינה.

"עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכולם" (אבות ה,ג). הטיירונו הרוחנית שריבונו של עולם עשה לאברהם, כללה מסלול מכשולים ואימונים קשה ומורכב. אברהם מוצא את עצמו נרדף על אמונתו, מושלך לכבשן האש (ע"י נמרוד), נעקר מביתו ומשפחתו ("לך לך"...), סובל רעב, שרה נחטפת לבית פרעה, הוא יוצא למלחמת עולם כדי לחלץ את לוט בן אחיו השבוי, עושה לעצמו ניתוח ברית מילה בזקנותו, מחכה עשרות שנים עד זקנה ושיבה לבן יורש המתמהמה להגיע ולבסוף הוא נדרש להעלותו לעולה (העקידה), נאלץ לגרש את בנו ישמעאל מביתו ועוד.

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

לנסיונות קשים אלה הוא נתבע ע"י ה', דווקא בגלל גדלותו האישית וקרבתו לה'. נסיונות שבעידן ה-”ניו אייג” היינו מגדירים אותם כ: ”אימון למצויינות רוחנית”, ”סדנה לקרבת ה'”, ”סדנת הישרדות והגשמה”, ”סדנה למודעות אישית”, ”אימון לפריצת דרך רוחנית”, סדנה להתחדשות ולהתעוררות של כוחות החיים” ועוד סופרלטיבים...

אחרי סדרת נסיונות זו, ריבוננו של עולם מעיד על אברהם: ”עתה (לאחר הנסיונות) ידעתי, פי ירא אלקים אתה” (בראשית כב, יב).

נסיים את מאמרנו בשירו של יואב גינאי ”עוד נסיון” (לחן: יזהר כהן)

משעול חיי, נתיב פורח,
עובר בסבך ובין צוקים,
הוא מתפתל, לתהום צונח,
עולה לפעמים אל השחקים.

ישנם פירות, לצד הדרך,
צומחים בקור ובשרב,
ואם הפרי מריר יש ערך,
לטעם הצוף שאחריו...
כי כל ניסיון שיקוי חיים.

במשעול החיים המפותל, ישנן עליות ומורדות - נסיונות, כשלונות (צניחה לתהום) והצלחות (עליה לשחקים). אולם, כל נסיון, אף אם הוא נגמר בכשלון, הוא בבחינת ”שיקוי חיים”. כי גם מכשלון מריר, אנו לומדים ומפיקים תובנות ולקח, לפעם הבאה.

שיר זה מקבל משמעות עמוקה מאד, לאור העובדה שהוא מבוצע ע"י הזמרת רבקה זוהר. זמרת משעול חייה הפתלתול, הביא אותה לתהום ההתמכרות לסמים קשים. לאחר שנים של גמילה (בעזרתו של שלמה קאלו - לימים בעלה), היא שיקמה את עצמה וחזרה לשיר. כפי שהיא מספרת על עצמה בשיר נוסף שלה: ”הדרך אל הכפר” (מילים: יורם טהרלב, לחן: נורית הירש):

”אני קמה מעפר, אני שבה אל הכפר כמו ילדה שחוזרת אל ביתה”.

הלקח שלי מן הפרשה הוא, שמוקד הבריאה והחיים אינו מעשיו של הא-ל, אלא מעשיו ותגובותיו של האדם - נזר הבריאה (בבחינת ”בידך הדבר”, ראה מעשה הפרפר, בגליון יום כיפור תשע”א). בידו ורק בידו של כל אדם, נמצאת ההחלטה החופשית כיצד להתנהג ולהגיב למציאות ולנסיונות שהקבי”ה מגלגל לפתחו הוא. האם הוא ירד בסולם, יפול, יתיאש וישבר חס וחלילה, או שמא ימצא הוא בתוך עצמו את האנרגיות החיוביות כדי להתמודד, לעלות ולקום מעפר...

וכך הדבר גם ברמה הלאומית, כדבריו של המקובל רבי שלמה אלקבץ (מתלמידי האר”י) בפיוטו הידוע ”לכה דודי”, אל הכלה - האומה הישראלית:

התנערי מעפר קומי, לבשי בגדי תפארתך עמי....

מרכת עת טובה
אה רות

מייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון+ הרשמה <http://www.pirsuma.com/parasha.php?cat=261>

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ”ל.

אהבת? הפץ בין חבריך.